

Mötesanteckningar samråd nationella minoriteter

Mötesdatum: 9 september 2025

Tid: Kl. 13-16

Plats: Judiska församlingen, Göteborg

Deltagande organisationer:

Club2000

Judiska föreningen i Borås

Judiska församlingen i Göteborg

Samarbetsorgan i Borås

Sameföreningen Göteborg

Sverigefinska riksförbundet Västra Götalands distrikt

Trajosko Drom

Övriga deltagare:

Erik Mägi, ledamot beredningen för mänskliga rättigheter

Conny Brännberg, ledamot kulturnämnden

Marjan Garmroudi, ledamot kulturnämnden

Vania Timback, regionutvecklare, Kulturförvaltningen

Rikard Eduards, regionutvecklare, hållbarhetsavdelningen

Timmy Jensen, utvecklare, Länsstyrelsen i Västra Götaland

Deltagare med förhinder

Göteborgs sverigefinska unga

Kulturgruppen för Resandefolket

Helen Andersson, ledamot beredningen för mänskliga rättigheter

Soraya Zarza Lundberg, ledamot beredningen för mänskliga rättigheter

Ed Kahrs, vice ordförande styrelsen för kulturutveckling

Susanne Sillberg Ligander, ledamot styrelsen för kulturutveckling

1. Mötet öppnas, välkomna

*Mötets ordförande hälsar deltagarna välkomna.
Presentationsrunda.*

2. Godkännande av dagordningen samt anmälan av eventuella övriga frågor

Dagordningen godkändes, inga övriga frågor anmäldes.

3. Mötesanteckningar och kort återkoppling från föregående möte

- Kulturnämnden återkopplar på synpunkten att VGR borde ha ett kulturpolitiskt handlingsprogram för nationella minoriteter.
 - VGR har beslut om att ha samlade styrdokument. Nationella minoriteter omnämns särskilt på flera ställen i de allmänna kulturpolitiska programmen.
 - Upplägget bedöms av deltagare i samrådet vara stick i stäv med de nationellas särskilda rättigheter i lagstiftningen.
 - Ordförande föreslår att kika närmre på hur särställningen framställs i dokumenten på kommande möte.
 - Kulturnämnden återkopplar med kontaktuppgifter för VGR:s samarbete med förvaltningskommunerna gällande kultur. Se länk i bifogade bilder.
-

4. Återkoppling från beredningen för mänskliga rättigheters sammanträde

- SKR:s nätverk nationella minoriteter och urfolket samer
 - Frågor i fokus på senaste nätverksmötet var samer som urfolk, vilket skulle synliggöras på vårdinrättningar, samt firandet av 250 år av judiskt liv.
- Kartläggning av VGR:s ansvar för nationella minoriteter
 - Se bifogade bilder för kartläggningen.
 - Delregionala nämnder: hur fungerar deras dialoger med det civila samhället?

- Samrådet önskar att kartläggningen kompletteras med information om forum för dialog där nationella minoriteter kan ingå.
- Initiativärende Högre ambitioner för information inom finskt förvaltningsområde (hittas via [denna länk](#)).
 - Samrådet bör bli konsulterat när plan tas fram och innan den är beslutad – som ett remissförfarande. Detta bör ske som både dialog i samrådet och fördjupat med den finska minoriteten.

5. Information från Kulturförvaltningen

Vania Timback, Kulturförvaltningen

Se bifogade bilder.

Gällande Kulturförvaltningens översättning av sidor om nationella minoriteter på nationella minoritetsspåk erbjöd sig Trajosko Drom att stämma av översättningarna till romska språk. Kulturförvaltningen planerar nu för detta.

6. Information från Länsstyrelsen Västra Götaland

Timmy Jensen, Länsstyrelsen

Se bifogade bilder.

Dialog:

- Nationella minoriteter hamnar i en härad där någon endast kan hävda sin rätt om hen upplever sig blivit diskriminerad. Något kan vara antisemitism/ziganism utan att vara rasism.
 - Alla nationella minoriteter var emot att flytta ansvar för nationella minoritetsfrågor från Länsstyrelsen i Stockholm till MUCF men de beslöt ändå att flytta.
 - MUCF har inte styrkan att göra något.
 - Inkluderande information och kommunikation på rätt språk är viktigt för att dialogen ska vara av godtagbar
-

7. Den judiska minoritetens situation och frågor som föreningarna vill driva i samrådet

Judiska församlingen i Göteborg och Judiska föreningen i Borås beskriver den judiska minoritetens situation i Göteborg, Sverige och världen i dagsläget.

Sammanfattningsvis berättar föreningarna att situationen för judar i Västra Götaland har försämrats de senaste åren med utsatthet för våld och hot om våld. Idag är det färre och färre judar som vågar utöva sina religiösa praktiker fritt i samhället, uttrycka sig offentligt eller vara öppna med sin identitet, och allt fler flyttar eller överväger att flytta till länder där de kan leva säkrare och friare.

Dialog:

- Vad ytterligare kan VGR göra för den judiska minoriteten?
- VGR behöver vara mer observant på vilka organisationer som VGR stöttar och ger bidrag till, och säkerställa att dessa inte är icke-demokratiska.
- Fler skolor och lärarstuderande i Västra Götaland borde få stöd för att kunna gå på studiebesök i Judiska församlingens synagoga.
 - Kulturnämnden kan sätta dem i kontakt med ett arrangörstöd för att utreda den frågan vidare.

7b. Övriga frågor

Punkten borde varit nummer 8 på dagordningen, men av misstag fanns två punkter med nummer 7 varför denna punkt benämns 7b.

- Översättning av VGR:s webbsidor om samråd nationella minoriteter
 - Efterfrågas inte av samrådet, varför förslaget stryks.
- Fördjupning barn och unga på samrådets möte 13 november – intresse från samrådet att hålla i fördjupningen?
 - Frågan kommer att ställas till Göteborgs sverigefinska unga, som tyvärr inte kunde delta på dagens möte.

PAUS

8. Översyn av VGR:s hållbarhetsmål

Ylva Bryngelsson, hållbarhetsavdelningen

Ylva presenterade översynsprocessen, samråd nationella minoriteters synpunkter och hur de omhändertagits. Se bilagda bilder.

Synpunkter från samrådet:

- Det är ett stort fel att lägga ihop nationella minoriteter med andra grupper med rättigheter. Mänskliga rättigheter nämns på flera ställen och det är en självklarhet för alla – varför har vi inte särskilt benämnt nationella minoriteter då de har en särställning?
- De nationella minoriteterna har en speciell lagstiftning som ger vissa rättigheter – det framkommer inte någonstans.

9. Frågor från dagens möte som samrådet önskar sända vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet

Återkopplingspunkter på tjänstepersonsnivå:

- Samrådet efterfrågar svar på hur VGR har synliggjort nationella minoriteter i VGR:s kulturpolitiska styrdokument.
- Samrådet efterfrågar en kompletterande kartläggningen om nationella minoriteters ansvar med information var forum för dialog med nationella minoriteter sker och vilka aktörer som deltar där.
- Samrådet önskar återkoppling och delaktighet på hur planen för höjd ambitionsnivå på finska ska utformas, med öppenhet för fördjupad process för organisationer som företräder sverigefinnar.

Frågor att ta upp till BMR:

- Iakttagelse att hot och hat mot judar ökar, i Sverige och även i VGR, till den grad att många överväger att flytta utomlands. Hur kan VGR fördjupa sitt stöd för att skydda och främja den judiska minoritetens framtid i regionen?
- Iakttagelse om ökande antisemitiska budskap, till synes även från organisationer som får stöd och bidrag av VGR. Hur kan VGR vara ytterligare observant för stöd till antidemokratiska organisationer?

10. Nästa möte

13 november kl 9-12, Stationshuset konferens, lokal Bommen B.
Fördjupning: Dialog och medskick gällande VGR:s pågående arbete
med ny läns gemensam handlingsplan psykisk hälsa och
suicidprevention.

11. Utcheckning

12. Mötet avslutas

Presentationsbilder – se följande sidor